

Sociālā kapitāla un tā elementu ietekmes teorētiskie aspekti un pētišanas metodes

*Ilze Vīlka, Ilona Baumann-Vītoļiņa, Ērika Šumilo,
Inna Dovladbekova¹, Anželika Berķe-Berga¹*

Latvijas Universitāte,

Ekonomikas un vadības fakultāte

¹ *Rīgas Stradiņa universitāte, Eiropas studiju fakultāte, Latvija*

Ievads. Starptautiskajā zinātniskajā literatūrā pēdējās desmitgadēs pieaug empīrisku pētījumu skaits par sociālā kapitāla ietekmi uz ekonomiskajiem rādītājiem. Pie šī jautājuma pētišanas strādā vairāki starptautiski ievērojami zinātnieki, tajā skaitā Ostroma [Ostrom, 1982], Patnams [Putnam, 1993], Fukujama [Fukuyama, 1995], Kneks un Kifers [Knack and Keefer, 1997] un citi. Tēzes ietver ietekmīgāko autoru teoriju un argumentu, sociālā kapitāla empīrisku pētījumu metožu analīzi, novērtējumu, kā arī izvirza sociālā kapitāla pētnieciskos jautājumus, piemērotākās pētišanas metodes.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir pamatot teorētisko un konceptuālo ietvaru sociālā kapitāla elementu novērtēšanai, to ietekmes analīzei. Tēzes ietver aktuālo ārvalstu un Latvijas zinātniskās literatūras un empīrisku pētījumu pārskatu. Rakstā izmantoti recenzēti zinātniskie raksti, kas publicēti starptautiskās zinātniskās datu bāzēs, kā *Web of Science*, *Science Direct*, *Sage*, *Emerald Cambridge Journals Online* u. c., dažādu sociālo zinātņu nozaru ietekmīgāko autoru darbi un starptautisku organizāciju publikācijas. Tēzes pamato sociālā kapitāla pētījumu aktualitāti, atspoguļo zinātniskās diskusijas argumentus, pētījumu metodes sociālā kapitāla elementu un to ietekmes novērtēšanai.

Rezultāti. Autori identificēja sociālā kapitāla teorētisko aspektu pretrunas un atšķirības, kas atrodamas līdzšinējo zinātnisko pētījumu izvirzītajos pieņēmumos par sociālā kapitāla elementiem, piedāvājot jaunu skatījumu uz šī starpdisciplinārā jēdziena teorētisko iedalījumu, kā arī izvirza zinātniskās diskusijas un pētījuma jautājumus.

Secinājumi. Sociālā kapitāla jēdziena aktualitāti un starpdisciplināritāti pamato starptautiskajās zinātniskajās datu bāzēs pieejamo zinātnisko rakstu skaits, kā arī starptautisko organizāciju publikācijas. Nav vienotas sociālā kapitāla definīcijas, turklāt pastāv vairākas un atšķirīgas pieejas sociālā kapitāla elementu novērtēšanai. Sociālā kapitāla pētišanā tiek izmantotas kvalitatīvas pētījuma metodes. Sociālā kapitāla vai atsevišķu tā elementu novērtēšanai, tiek izmantoti aptauju dati. Sociālā kapitāla elementi tiek saistīti ar ietekmi uz kopienas labklājību, publiskās pārvaldes kvalitāti, inovatīvu uzņēmējdarbību, noziedzības līmeni u. c. Dženijas Oniskas un Pola Ballena, Endrjū Vudhausa pētījumi [Onyx & Bullen, 2000; Woodhouse, 2006] ietver vispusīgu sociālā kapitāla novērtēšanu.

Pētījumu atbalsta Valsts Pētījumu programma 5.2. EKOSOC-LV